

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 17.06.2005]
KOM(2005) 272 lopullinen

2005/0064(SYN)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**EY:n perustamissopimuksen 252 artiklan ensimmäisen kohdan b alakohdan
ensimmäisen alakohdan nojalla**

**neuvoston yhteisestä kannasta ehdotukseen neuvoston asetukseksi julkisyhteisöjen
rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen
tehostamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 muuttamisesta**

1. TAUSTAA

Komissio käynnisti keskustelun vakaus- ja kasvusopimuksen uudistamisesta antamalla 3. syyskuuta 2004 tiedonannon talouspolitiikan ohjausjärjestelmän vahvistamisesta ja vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon selkeyttämisestä. Neuvosto pääsi 20. maaliskuuta 2005 poliittiseen yhteisymmärrykseen vakaus- ja kasvusopimuksen uudistamisesta ja hyväksyi sopimuksen täytäntöönpanon tehostamista koskevan selvityksen. Eurooppa-neuvosto hyväksyi selvityksen 23. maaliskuuta 2005 antamissaan päätelmissä todeten, että sillä päivitetään ja täydennetään vakaus- ja kasvusopimusta. Päätelmissä kehoitettiin komissiota esittämään selvityksen mukaisia ehdotuksia neuvoston asetusten (EY) N:o 1466/97 ja 1467/97 muuttamiseksi.

Komissio hyväksyi 20. huhtikuuta 2005 ehdotuksen neuvoston asetukseksi julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 muuttamisesta ja toimitti sen neuvostolle 21. huhtikuuta 2005. Sen yhteydessä toimitettiin myös komission ehdotus neuvoston asetukseksi liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetun asetuksen (EY) N:o 1467/97 muuttamisesta. Uudistuspakettia täydennettiin 3. toukokuuta 2005 komission yksiköiden neuvostoa varten laatimalla valmisteluasiakirjalla käytäntöjen tarkistamisesta.

Euroopan parlamentti antoi asiasta lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä (Karasin mietintö) 9. kesäkuuta 2005.

Neuvosto hyväksyi ehdotusta koskevan yhteisen kannan 13. kesäkuuta 2005.

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TARKOITUS

Komission ehdotuksen tarkoituksena on muuttaa asetusta (EY) N:o 1466/97, jotta sopimusta vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanon tehostamisesta voitaisiin soveltaa täysimääräisesti. Komission ehdotuksessa esitetään asetukseen (EY) N:o 1466/97 myös joitakin teknisiä muutoksia, joiden tarkoituksena on varmistaa yhtäpitävyys 20. maaliskuuta 2005 hyväksytyn neuvoston selvityksen kanssa ja helpottaa vakaus- ja lähentymisohjelmien käsittelyä.

3. YHTEISTÄ KANTAA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

3.1 Euroopan parlamentin ensimmäinen käsittely

Euroopan parlamentti esitti ehdotukseen useita tarkistuksia, joissa korostetaan julkista taloutta koskevien tilastojen luotettavuuden merkitystä (ja annetaan komissiolle mahdollisuus tehdä julkisen talouden hoitoa koskevia tarkastuskäyntejä jäsenvaltioissa), ehdotetaan jäsenvaltioiden toimittamien tietojen vertaamista kansallisilta keskuspankeilta ja EKP:ltä saatuihin tietoihin, tehostetaan julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteiden toteutumisen seuranta ja korostetaan julkisen velan kehityksen merkitystä vakaus- ja lähentymisohjelmien arvioinnissa.

3.2 Yhteistä kantaa koskevat yleiset huomiot

Useiden lähinnä sanamuotoa koskevien muutosten lisäksi yhteinen kanta poikkeaa komission ehdotuksesta seuraavissa kohdin:

- *Maakohtaisten keskipitkän aikavälin tavoitteiden asettaminen.* Sopimuksessa vakaus- ja kasvusopimuksen uudistamisesta ennakoidaan, että keskipitkän aikavälin tavoitteet eriytetään jäsenvaltioittain. Jotta eriytettyjä tavoitteita voidaan asettaa, on kyettävä arvioimaan talouden tilaa ja sovellettava sovittuja periaatteita johdonmukaisesti. Tähän päästään vain, jos keskipitkän aikavälin tavoitteiden asettamisessa noudatetaan yhteistä menettelyä. Komission ehdotuksen mukaan (2 a artikla) maakohtaiset keskipitkän aikavälin tavoitteet olisi asetettava EY:n perustamissopimuksen 99 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn puitteissa. Neuvosto oli samaa mieltä yhteisen menettelyn tarpeellisuudesta, mutta katsoi, että sen toteuttamiseksi riittää, että keskipitkän aikavälin tavoitteista keskustellaan talous- ja rahoituskomiteassa ja sen jälkeen kukin jäsenvaltio esittää omat tavoitteensa vakaus- tai lähentymisohjelmassaan. Tämän mukaan komissio ja neuvosto arvioivat jäsenvaltioiden esittämien keskipitkän aikavälin tavoitteiden asianmukaisuutta kyseistä ohjelmaa koskevassa arviossa ja lausunnossa.
- Sellaisten eläkeuudistusten huomioon ottaminen, joilla otetaan käyttöön monipilarinen järjestelmä, johon sisältyy pakollinen täysin rahastoiva pilari. Neuvosto on lisännyt asetukseen tätä asiaa selkeyttäviä säännöksiä (5 ja 9 artiklan 1 kohta), joiden mukaan tällaisia uudistuksia toteuttavien jäsenvaltioiden sallitaan poiketa julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen johtavalta sopeuttamisuralta tai itse keskipitkän aikavälin tavoitteesta siten, että poikkeama vastaa uudistuksesta julkisesti hallinnoidulle pilarille aiheutuvaa nettokustannusta, edellyttäen että poikkeama on tilapäinen ja että säilytetään asianmukainen varmuusmarginaali suhteessa alijäämän viitearvoon.
- Numeerisen tavoitteen asettaminen talouden sopeuttamiseksi euroalueen jäsenvaltioissa ja ERM II -järjestelmään osallistuvissa jäsenvaltioissa, jotka eivät ole saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitettaan. Komissio ehdotti, että asetuksessa (5 artiklan ensimmäinen kohta) säädettäisiin periaatteesta, jonka mukaan jäsenvaltioilta, jotka eivät ole saavuttaneet keskipitkän aikavälin tavoitetta, edellytettäisiin vähimmäistoimenpiteitä rahoitusasemansa parantamiseksi. Ehdotuksessa ei kuitenkaan asetettu toimenpiteille numeerisia tavoitteita. Neuvosto meni askelta pitemmälle ja lisäsi asetukseen (5 ja 9 artiklan 1 kohta) rahoitusaseman parantamista koskevaksi viitearvoksi 0,5 prosenttia suhteessa BKT:hen, suhdannekorjattuna ja kertaluontoiset ja väliaikaiset toimenpiteet pois luettuina. Keskipitkän aikavälin tavoitteestaan jälkeen jääneiden euroalueeseen tai ERM II -järjestelmään kuuluvien jäsenvaltioiden on pyrittävä tähän viitearvoon. Viitearvo mainitaan jo 20. maaliskuuta 2005 hyväksytyssä neuvoston selvityksessä.
- *Euroalueen maiden ja ERM II -jäsenvaltioiden keskipitkän aikavälin tavoitteiden vaihteluväli* Komission ehdotuksessa ei esitetty vaihteluväliä keskipitkän aikavälin tavoitteille. Neuvosto päätti lisätä asetukseen (2 a artikla) säännöksen, jonka mukaan euroalueeseen tai ERM II -järjestelmään kuuluvien jäsenvaltioiden keskipitkän aikavälin tavoitteiden määrittämisessä on noudatettava vaihteluväliä, jonka ääriarvot ovat –1 prosentti suhteessa BKT:hen ja tasapainossa oleva tai ylijäämäinen rahoitusasema. Tämä vaihteluväli mainitaan 20. maaliskuuta 2005 hyväksytyssä neuvoston selvityksessä.

Neuvoston yhteiseen kantaan ei ole sisällytetty Euroopan parlamentin hyväksymiä tarkistuksia asetusehdotukseen. Neuvoston hyväksymät tarkistukset ovat kuitenkin omiaan edelleen selkeyttämään vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osuuden täytäntöönpanoa ja ovat siten samoilla linjoilla kuin parlamentin esittämät tarkistukset.

Lisäksi neuvosto on kaavaillut tilastotietoja koskevien parlamentin tarkistusten sisällyttämistä säädöksiin, jotka liittyvät läheisemmin julkisen talouden tilastoihin.

3. PÄÄTELMÄT JA YLEISIÄ HUOMAUTUKSIA

Komissio katsoo, että neuvoston yhteinen kanta sisältää komission alkuperäisen ehdotuksen olennaisen sisällön ja perustuu kaiken kaikkiaan tasapuoliseen kompromissiin. Komissio voi hyväksyä kaikki tarkistukset, jotka neuvosto on tehnyt sen ehdotukseen. Se katsoo tosin, että asetusta olisi voitu vahvistaa vielä enemmän sisällyttämällä siihen osa Euroopan parlamentin esittämistä tarkistuksista, erityisesti julkisen velan kehittymisen seurantaan koskevat tarkistukset. Ehdotettu asetusta tehostaa monenvälistä valvontaa ja talouspolitiikan, erityisesti finanssipolitiikan, koordinoitua EU:ssa.